

6^ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο ΔΕΠΥ

Στρογγυλή Τράπεζα με Θέμα:

ΔΕΠΥ ΣΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΗ ΖΩΗ: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Συντονίστρια: Σταθουλοπούλου Στυλιανή

Εισηγήτριες:

1. Σταθουλοπούλου Στυλιανή, Ψυχίατρος, Ιδρύτρια, Διευθύντρια και Επιστημονικά Υπεύθυνη Ειδικού Νευροαναπτυξιακού Ιατρείου Ενήλικων Ατόμων ΕΝΙΕΑ
2. Δρακοπούλου Ελενη, Αναπτυξιακή Ψυχολόγος, Επιστημονική Συνεργάτιδα ΕΝΙΕΑ
3. Αντωνακάκη Πηνελόπη, Κοινωνική Λειτουργός, Επιστημονική Συνεργάτιδα ΕΝΙΕΑ

1^η Εισήγηση: **ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΠΥ ΣΤΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**

Σταθουλοπούλου Στυλιανή.

Ειδικό Νευροαναπτυξιακό Ιατρείο Ενήλικων Ατόμων (ΕΝΙΕΑ), Χολαργός, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) αποτελεί νευροαναπτυξιακή διαταραχή με έναρξη στην παιδική ηλικία, που συχνά επιμένει στην ενήλικη ζωή, επηρεάζοντας σημαντικά τη λειτουργικότητα σε πολλούς τομείς της ζωής. Παρά την αυξανόμενη αναγνώρισή της τις τελευταίες δεκαετίες, η διάγνωσή της εξακολουθεί να καθυστερεί, με αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι ενήλικες να την αναζητούν, αλλά συχνά να έρχονται αντιμέτωποι με ανεπαρκή ενημέρωση και προκαταλήψεις.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην ανάδειξη των σύγχρονων προσεγγίσεων στη διάγνωση της ΔΕΠΥ, εστιάζοντας στις διαγνωστικές προκλήσεις, στη διαφορική διάγνωση και στις δυνατότητες που προσφέρουν τα νεότερα εργαλεία αξιολόγησης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Από την 20ετή κλινική εμπειρία και την ανασκόπηση της πρόσφατης διεθνούς βιβλιογραφίας, παρουσιάζονται διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές εγκεκριμένων διαγνωστικών συστημάτων, καλές πρακτικές και προτείνεται ένας εξατομικευμένος αλγόριθμος για την αξιολόγηση ενηλίκων με πιθανή ΔΕΠΥ.

ΥΛΙΚΟ: Περισσότεροι από 200 ασθενείς που αναζητήσαν διάγνωση στο κέντρο μας, στατιστικά δεδομένα από αντίστοιχα πανεπιστημιακά ιατρεία εσωτερικού και εξωτερικού καθώς και διεθνείς καλές πρακτικές διάγνωσης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η έγκυρη διάγνωση της ΔΕΠΥ στους ενήλικες είναι μια πολύπλοκη και απαιτητική διαδικασία, που απαιτεί ολοκληρωμένη κλινική αξιολόγηση από έμπειρο κλινικό ψυχίατρο και διεπιστημονική προσέγγιση από εξειδικευμένη ομάδα. Η αξιοποίηση σύγχρονων

διαγνωστικών εργαλείων και η αναγνώριση των συννοσηροτήτων ενισχύουν τη διαγνωστική ακρίβεια, διευκολύνοντας την εξατομικευμένη θεραπευτική παρέμβαση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διάγνωση απαιτεί εκπαίδευση των ειδικών, αλλά και αποστιγματοποίηση, καθώς η αναζήτηση της διάγνωσης και κατάλληλης θεραπευτικής παρέμβασης, αποτελούν σημαντικούς τρόπους βελτίωσης της ποιότητας ζωής των ενηλίκων με ΔΕΠΥ, ώστε να αποφευχθεί ο επανατραυματισμός, που έχουν βιώσει από την παιδική τους ηλικία.

2^η Εισήγηση: **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΟΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕ ΔΕΠΥ: ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Δρακοπούλου Ελένη

Ειδικό Νευροαναπτυξιακό Ιατρείο Ενήλικων Ατόμων (ΕΝΙΕΑ), Χολαργός, Αθήνα

Εισαγωγή: Η διάγνωση της Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) στην ενήλικη ζωή αποτελεί συχνά σημείο καμπής, επηρεάζοντας την αυτοαντίληψη του ατόμου και τις σχέσεις του με το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον. Η σύγχρονη βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση αναδεικνύει την ανάγκη παροχής ολοκληρωμένης υποστήριξης μετά τη διάγνωση. Η ψυχοεκπαίδευση αποτελεί βασικό στοιχείο μιας ολοκληρωμένης θεραπευτικής παρέμβασης, με στόχο την ενίσχυση της αυτογνωσίας, της αποδοχής της διάγνωσης, της λειτουργικότητας και της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής.

Σκοπός: Η παρουσίαση ενός δομημένου προγράμματος ψυχοεκπαίδευσης για ενήλικες με ΔΕΠΥ και η ανάδειξη της συμβολής του στην κατανόηση και αποδοχή της διάγνωσης, στη συναισθηματική αυτορρύθμιση, στην ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων, της αυτονομίας και της συνολικής ποιότητας ζωής.

Μεθοδολογία: Η εργασία βασίζεται σε ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, στην κλινική εμπειρία των συγγραφέων και στην παρουσίαση ενός προγράμματος που περιλαμβάνει τρεις κύκλους ημιδομημένων ομαδικών συνεδριών. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται στην αρχή και στο τέλος κάθε κύκλου με εργαλεία αυτοαναφοράς. Η παρέμβαση αξιοποιεί τεκμηριωμένες θεραπευτικές πρακτικές (evidence-based).

Αποτελέσματα: Οι προκαταρκτικές κλινικές παρατηρήσεις υποδηλώνουν βελτίωση στην αναγνώριση και διαχείριση των συναισθημάτων, στην αυτοεικόνα, στην αποδοχή της διάγνωσης και στη λειτουργικότητα των συμμετεχόντων.

Συμπεράσματα: Το πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης αποτελεί μια σύντομη και δομημένη παρέμβαση που φαίνεται να ενισχύει την προσαρμογή των ενηλίκων με ΔΕΠΥ, συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση της διαταραχής, στην ενδυνάμωση της αυτονομίας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

3η ΕΙΣΗΓΗΣΗ: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΔΕΠΥ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΤΟΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντωννακάκη Πηνελόπη

Ειδικό Νευροαναπτυξιακό Ιατρείο Ενήλικων Ατόμων ΕΝΙΕΑ, Χολαργός, Αθήνα

Εισαγωγή: Τα άτομα με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) αντιμετωπίζουν συχνά συστημικά εμπόδια στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνική συμμετοχή, ως αποτέλεσμα του στίγματος, των στερεοτύπων, της περιορισμένης ενημέρωσης και της ανεπαρκούς πρόσβασης σε κατάλληλες υπηρεσίες και υποστηρικτικές δομές.

Σκοπός: Η εισήγηση αποσκοπεί στην παρουσίαση του ισχύοντος πλαισίου δικαιωμάτων και παροχών για τα άτομα με ΔΕΠΥ στην Ελλάδα, σε σύγκριση με αντίστοιχες πολιτικές και πρακτικές άλλων χωρών. Παράλληλα, εξετάζει τη συμπερίληψη και τη συνηγορία υπό το πρίσμα μιας σύγχρονης, δικαιωματικής προσέγγισης της νευροδιαφορετικότητας.

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας: Η αποτελεσματική συμπερίληψη προϋποθέτει την αναγνώριση της ΔΕΠΥ ως νευροαναπτυξιακής διαταραχής και την εφαρμογή τεκμηριωμένων προσαρμογών και υποστηρικτικών παρεμβάσεων, όπως διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές πρακτικές, εύλογες προσαρμογές στον χώρο εργασίας και αξιοποίηση εργαλείων οργάνωσης και αυτορρύθμισης. Η συνηγορία, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, συμβάλλει στην προάσπιση των δικαιωμάτων, την προώθηση ίσων ευκαιριών και την ενίσχυση της αυτονομίας. Παράλληλα, η αυτοσυνηγορία και τα διεπιστημονικά μοντέλα συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών υγείας, εκπαιδευτικών, οικογενειών και της κοινότητας ενισχύουν τη δημιουργία συμπεριληπτικών περιβαλλόντων.

Συμπεράσματα: Η ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών που ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των ατόμων με ΔΕΠΥ αποτελεί βασική προϋπόθεση για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ουσιαστική κοινωνική, εκπαιδευτική και επαγγελματική τους ένταξη.